

Mark- och miljödomstolen

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av betänkandet Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60)

(Ert dnr N2021/02580)

Inledning

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har bjudits in att lämna synpunkter på förslagen i rubricerade betänkande.

Ändring i miljöbalken

Lagförslaget adderar ett nytt undantag från strandskyddsförbudet i 7 kap. 15 § miljöbalken som är avsett att gälla ändring av *små* befintliga byggnader och anläggningar respektive uppförande av små befintliga byggnader och anläggningar som ersätter befintliga byggnader eller anläggningar. Som förutsättning för undantaget gäller att *ändringarna* inte har uppenbar negativ betydelse för strandskyddets syften.

Lagförslaget ger inte någon vägledning för vad som menas med en liten byggnad eller anläggning.

Det kan ifrågasättas om inte ett nytt undantag borde ges en utformning som på ett tydligare sätt återspeglar det tillämpningsområde som mejslats ut i motiven till lagförslaget (s. 150f). Rimligen bör uppenbarhetskriteriet (vilket inte framgår av föreslaget) även gälla för *uppförande* av byggnader.

Det bör påpekas att ett otydligt utformat undantag från kravet på dispens öppnar upp för myndighetstillsyn och efterföljande domstolsprocesser som (i värsta fall för den enskilde) kan innebära att genomförda åtgärder måste återställas och att gjorda investeringar blir onyttiga. Ett otydligt utformat undantag från dispenskravet riskerar alltså att den enskilde inte ges den förutsägbarhet och förenkling som är själva syftet med förslaget.

Det kan också noteras att betänkandet inte har övervägt alternativa förslag och därför inte heller innehåller någon analys av fördelarna med en dispensprövning jämfört med nackdelarna med ett undantag från kravet på dispens.

En annan väg för att realisera det syfte som utredningen vill uppnå skulle kunna vara att överväga ett nytt särskilt skäl (jfr 7 kap. 18 c § miljöbalken) som tar sikte på de situationer som betänkandets förslag omfattar. En sådan ändring innebär visserligen krav på en dispensprövning, men kommer samtidigt att erbjuda sökanden den trygghet som en dispens innebär.

Ändring i plan- och bygglagen

Utredaren föreslår en ny regel för byggnader som omfattas av det nya undantaget i 7 kap. 16 § 4 och som anger att det i de fallen *krävs särskilda skäl* för att *inte* medge bygglov. Förslaget fortsätter med att ange när en byggnadsnämnd inte har särskilda skäl för att inte medge bygglov, nämligen om den ändrade utformningen av byggnaden inte har uppenbar negativ betydelse i förhållande till de syften som framgår i plan- och bygglagen.

Betänkandet innehåller inte någon egentlig motivering av förslaget utan framstår närmaste som ett utflöde av den föreslagna ändringen i miljöbalken.

Genom att föreskriva att det (i de utpekade fallen) krävs särskilda skäl för avslag på en ansökan om bygglov, avviker lagförslaget från den systematik som gäller enligt plan- och bygglagens bestämmelser.

Det kan även noteras att förslaget – som inte är utformat som ett undantag från bygglovsplikten – inte kommer att innebära någon förenkling eller minskad administrativ börda i förhållande till vad som gäller idag, utan att den nya regeln på sin höjd kan erbjuda den sökanden en något högre grad av säkerhet för att bygglov kommer att medges.

Förslagets utformning och den analys det bygger på har sådana brister att det inte bör läggas till grund för lagstiftning.

Avslutning

Mark- och miljödomstolen avstyrker betänkandets förslag till ändring i miljöbalken och plan- och bygglagen.

Betänkandets förslag i övriga delar motiverar inte något yttrande från mark- och miljödomstolens sida.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Inge Karlström och tekniska rådet Christina Odén.

Inge Karlström

Christina Odén